

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- मराठ्यांचा इतिहास (पेशवाई) (HC-402)

दिनांक: २३/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. पहिल्या बाजीरावच्या काळात मराठी सत्तेचा विकास होण्यास कोणते घटक कारणीभूत होते?
२. पानिपतच्या युद्धाची पार्श्वभूमी व कारणे स्पष्ट करा.
३. पहिल्या माधवरावाच्या काळातील मराठा मंडळावर टिपण लिहा.
४. मराठी सत्तेच्या अस्ताची कारणे लिहा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. शिवकालीन व पेशवेकालीन केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन व्यवस्थेची माहिती सांगा.
२. मराठेकालीन सामाजिक परिस्थितीचे वर्णन करा.
३. पानिपतच्या युद्धातील मराठ्यांच्या पराभवाची कारणे व युद्धाचे परिणाम सांगा.
४. बारभाईच्या कारस्थानावर सविस्तर टीप लिहा .
५. दुसऱ्या इंग्रज मराठा युद्धाची माहिती लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. मराठेकालीन स्त्री जीवन
२. अलुतेदार व बलुतेदार
३. मराठ्यांच्या उत्तर भारतातील आक्रमक हालचाली
४. नानासाहेब पेशवा

Translation in English

Sub: History of the Marathas (Peshwa Period) (HC-402)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. What factors contributed to the development of Marathi power during the first Bajirao period?
2. Explain the background and causes of the battle of Panipat.
3. Write a note on the Maratha Mandal of Madhavarao I.
4. Write the reasons for the decline of Marathi power.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain the central and provincial administration system during Shiva period and Peshwa period.
2. Describe the social conditions during the Maratha period.
3. Explain the reasons for the defeat of the Marathas in the battle of Panipat and the results of the war.
4. Write a detailed note on Barbhai's conspiracy.
5. Write information about the Second Anglo-Maratha War.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Maratha Women's Life
 2. Alutedar and Balutedar
 3. Aggressive movements of the Marathas in North India
 4. Nanasaheb Peshwa
-